

**FRIVILLIGHET
NORGE**

Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo

Telefon (+47) 21 56 76 50

post@frivillighetnorge.no

www.frivillighetnorge.no

Høringsnotat - Prop. 1 S (2019-2020) Statsbudsjettet 2020 – Familie- og kulturkomiteen

Merverdiavgiftskompensasjon

Regjeringens forslag til økning av merverdiavgiftskompensasjonen (momskompensasjon) for frivillige organisasjoner er i tråd med opptrappingen som er beskrevet i Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfoldig. Frivillighet Norge har både i innspill til meldingen¹ og til statsbudsjettet² fremført frivillighetens krav om en rettighetsfestet og full momskompensasjon. Opptrappingsplanen til regjeringen er dessverre ikke nok til fullfinansiering og det ligger heller ikke en rettighetsfesting til grunn.

I behandlingen av Frivillighetsmeldingen fikk dessverre ikke forslaget om å innfri en samlet frivillighets krav om rettighetsfestet og full momskompensasjon flertall. Imidlertid er det verdt å merke seg følgende merknad:

Fleirtallet oppmodar derfor regjeringa til å følge med på utviklinga, og eventuelt foreta ei ny vurdering av momskompensasjonsnivået om søkartalet er mykje høgare enn venta.

I år har Lotteri- og stiftelsestilsynet mottatt 1912 søknader.³ I 2018 var det 1730 organisasjoner som søkte om kompensasjon. Endelig rapport for årets søkerunde er foreløpig ikke ferdigstilt.

Frivillighet Norge ber om at:

- Kapittel 315, post 70 merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner:
 - Økes med 100 millioner kroner utover regjeringens forslag til 1,8 mrd.
- Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med å etablere en egen momskompensasjonsordning for frivillighetsbygg, i betydningen organisasjonseide bygg, til bruk i organisasjonenes frivillige virksomhet.

Opptrapping til full momskompensasjon

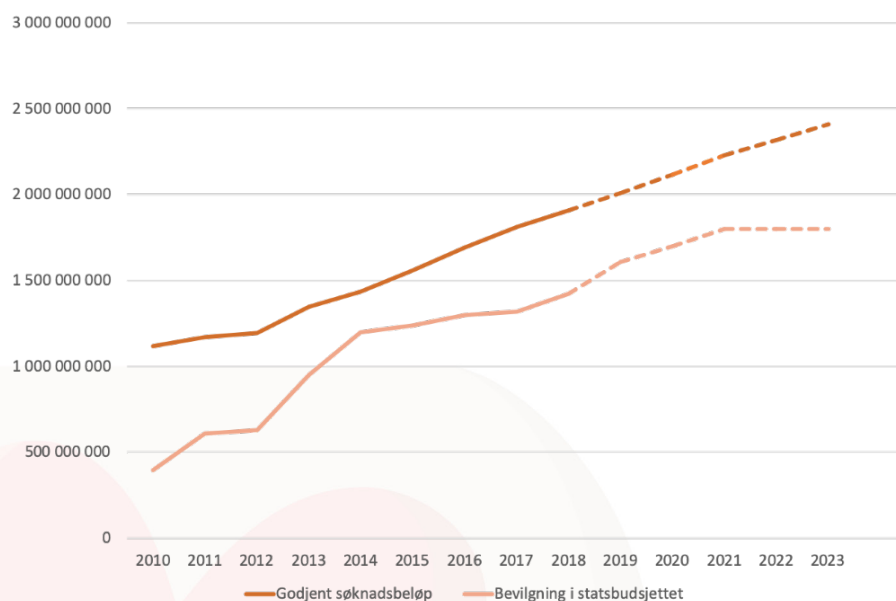
I 2018 ble det søkt om rett i underkant av 2 milliarder kr i momskompensasjon. Dette er en sum som heldigvis øker hvert år. Det betyr at flere organisasjoner søker og at aktiviteten øker. Vi har forsøkt å beregne hva som vil være behovet i noen år fremover. Da har vi lagt til grunn samme økning som for 2018 (5,3%) for de første årene og noe lavere (4%) for 2022 og 2023. Estimert bevilgning i statsbudsjettet er basert på regjeringens opptrappingsplan.

Behovet er allerede høyere enn regjeringens mål for opptrappingen og var det allerede i 2017. Det er bra at kompensasjonen øker, men det er altså langt igjen til målet om full momskompensasjon er nådd. Vi foreslår at dagens merverdiavgiftskompensasjonsordning rettighetsfestes på det nivået statsbudsjettet for 2020 legger opp til at skal kompenseres, og at det legges frem en forpliktende opptrappingsplan mot 100 prosent rettighetsfestet momskompensasjon.

¹ https://www.frivillighetnorge.no/no/frivillighetspolitikk/frivillighetsmeldingen/Klar+melding+til+Stortinget+om+full+momskompensasjon.b7C_wBvI1c.ips

² https://www.frivillighetnorge.no/no/frivillighetspolitikk/statsbudsjettet/Frivillighet+Norges+innspill+til+statsbudsjettet+for+2020.b7C_wBvIWO.ips

³ <https://lottstift.no/om-oss/aktuelt/over-1900-har-søkt-momskompensasjon/>

Konsekvensen av økt aktivitet i frivilligheten er at alle får mindre igjen i momskompensasjon. Selv om midlene satt av til momskompensasjon har økt hvert år siden 2010 har ikke nødvendigvis organisasjonene fått en større andel av utgiftene tilbake. Dette utgjør ganske store summer for organisasjonene.

Dagens modell gir lite forutsigbarhet til organisasjonene når de skal planlegge sin aktivitet. De vet rett og slett ikke hvor mye de kan regne med å få tilbake fra år til år. Dette avhenger i dag både av prioriteringer i statsbudsjettet, hvor mange andre som søker og om hvor mye de søker. Derfor er det viktig at ordningen blir regelstyrt slik at organisasjonene kan budsjettere etter forutsigbare tilbakebetalinger. Dersom støtten settes til 1,8 milliarder vil dette over tid føre til at alle får mindre tilbake, med mindre det blir færre organisasjoner eller lavere aktivitet. Vi legger til grunn at Stortinget ikke ønsker mindre frivillighet.

Frivillighet Norge ber om at:

- Kapittel 315, post 70 tilføres teksten «overslagsbevilgning» med tydelig føring om at Stortinget legger til grunn at organisasjoner med rett på mva-kompensasjon etter kap. 315 post 70, for 2020 skal innvilges kompensasjon på 85% av momsutgifter i 2019 basert på gjeldende beregningsordning.
- Stortinget ber regjeringen legge følgende opptrappingsplan til grunn:
 - momskompensasjonen rettighetsfestes på 90 % av momsutgiftene i statsbudsjettet 2021
 - momskompensasjonen rettighetsfestes på 95 % av momsutgiftene i statsbudsjettet 2022
 - momskompensasjonen rettighetsfestes på 100 % av momsutgiftene i statsbudsjettet 2023

ALLEMED (kap 315, post 76)

Frivilligheten har gått sammen i NDFU (Nasjonal Dugnad mot Fattigdom og Utenforskap) om å utvikle verktøyet ALLEMED.⁴ Dette er tatt i bruk i over 30 nasjonale frivillige organisasjoner og 40 kommuner. I perioden 2015 - 2017 mottok NDFU prosjektstøtte fra Kulturdepartementet. Med disse midlene og en ekstra bevilgning i 2019 er prosjektet driftet frem til nå. I forslag til statsbudsjett er det ikke lagt inn midler til dette på denne posten.

Frivillighet Norge foreslår derfor at det gjøres endring i regelverket til "Nasjonal tilskuddsordning for inkludering av barn i lavinntektsfamilier" (kap. 846, post 61 under Barne- og familiedepartementet) slik at liten del av midlene går til nasjonale koordinerende prosjekt. Det er i dag ikke åpning for dette. Hensikten med slike nasjonale prosjekter vil være å øke oppslutningen om Fritidserklæringen og dens mål lokalt, samt stimulere til felles innsats og samhandling mellom kommuner og lokal frivillighet.

⁴ <http://www.allemed.no>